

A szegedi paprika az idén két Nobel-díj kiosztásában játszott fontos szerepet

A Nobel-bizottság kiadta az irodalmi, a fizikai és a kémiai díjat

Dr. Szent-Györgyi Albert napokkal ezelőtt megjósolta, hogy kik kapják meg a kémiai Nobel-díjat

Stockholm, november 11. Az irodalmi Nobel-díjat Roger Martin du Gard francia írónak ítéltek oda.

Roger Martin du Gard 1881-ben született. Először régészeti tanulmányokkal foglalkozott és ebben a tárgykörben több értekezése jelent meg. Első regényét, a Jean Baroist, 1913-ban adták ki, majd ezt követően egymásután jelent meg Thibault-családdal foglalkozó regénysorozata. Ez a regénysorozat Franciaország társadalmi és pszichológiai fejlődésének történetét írja le egy francia család történetének keretében. A regénysorozat még nem teljes, a befejező köteteken most dolgozik az író. Roger Martin du Gard legutóbb megnyerte Páris város irodalmi nagydíját is.

A fizikai Nobel-díjat

megosztották Thomson London és Davidson Newyork között.

A kémiai Nobel-díjat

szintén megosztották Karrer zürichi és Haworth birminghami tudósok között.

Szent-Györgyi professzor a kémiai Nobel-díj nyerteséről

(A Délmagyarország munkatársától.) A Délmagyarország munkatársa néhány nappal ezelőtt látogatást tett dr. Szent-Györgyi Albertnél, a szegedi egyetem professzoránál, akit az orvosi Nobel-díjjal tüntettek ki. Beszélgetés közben szó került az idei kémiai Nobel-díj odaítélésének kérdéséről is. Szent-Györgyi professzor akkor teljes precizitással megjósolta már a csütörtöki döntést, amelynek híre csak lapzárta előtt néhány perccel, a legutolsó táviratok között érkezett meg Szegeden. A szegedi Nobel-díjas a beszélgetés alkalmával a következőket mondotta:

— Az idei kémiai Nobel-díjat megítélés szerint P. Karrer zürichi és W. N. Haworth birminghami professzorok között fogják elosztani. Mind a kettőhöz baráti kapcsolatok fűznek és velük szoros együttműködésben álltam.

— Karrernak sok más értékes munkája mellett a Nobel-díjjal valószínűleg a vitamin A kémiai mibenlétének tisztázását fogják jutalmazni. Karrernak ezirányú munkássága nagyon közeli vonatkozásban áll egy kiváló hazánkfiának, Zechmeister László pécsi egyetemi tanárnak munkáival, aki évek óta ugyanezen a területen dolgozik és aki a nemzetközi tudomány egyik legkimagaslóbb alakja. Karrer és Zechmeister működése között a nagy különbség csak az, hogy míg Karrernak minden anyagi eszköz bőségesen áll rendelkezésére, addig Zechmeister a legsanvartabb viszonyokkal küzd. Mikor néhány év előtt meglátogattam, még egy finomabb mérlege sem volt. Munkásságát az Akadémia az idén nagydíjjal tüntette ki. Ha Zechmeisternek is alkalma lett volna anyagi akadályok nélkül tehetségét teljes mértékben felhasználni, úgy nagyon valószínűnek tartanám, hogy most együtt utaznánk Stockholmba.

— Haworth professzor a cukrok kémiai tisztázása körül szerzett nagy érdemeket. Ugyanabban az irányban dolgozott, mint egy világhírű hazánkfi, Zemplén Géza, a műegyetem tanára. Ugy Karrer, mint Haworth sokat dolgoztak a vitamin C-n. vizsgálataiknál azt az anyagot használva fel, amit itt Szegeden a paprikából állítottunk elő. Annak idején Karrer egyik asszisztensét is Szegedre küldötte, hogy ebben a munkában segítse. Ezzel a szegedi anyaggal si-

került Haworthnak a vitamin C finom kémiai strukturáját tisztázni. Valószínűnek tartom, hogy a Nobel-bizottság Haworth ezen kísérleteit is fogja a Nobel-díjjal jutalmazni. Így a szegedi paprika az

Az olaszok válasz nélkül hagyják a szovjet jegyzékét

Tárgyalások Berlinben és Rómában a német gyarmati követelésekről

Róma, november 11. Azt a jegyzéket, amelyben Moszkva tiltakozását jelentette be Rómában a német-japán egyezményhez való csatlakozás miatt, az olasz kormány válasz nélkül hagyja. Az olasz külügyminisztériumban közölték az újságírókkal, hogy gróf Ciano az orosz jegyzék tudomásulvételére szorítkozik és sem írásbeli, sem szóbeli választ nem ad a tiltakozásra.

Londoni jelentés szerint a Daily Herald úgy tudja, lord Halifax berlini megbeszéléseivel egyidejűleg lord Perth római angol nagykövet olasz kormánykörökkel fog tárgyalni. A tárgyalásokon szóba kerülnek a német gyarmati követelések is. A spanyol ügyre vonatkozólag Anglia nem hajthatatlan az elismerés tekintetében, ha ennek ellenében a spanyolországi olasz beavatkozás teljes felszámolását kaphatja. Rómában olyan hírek terjedtek el,

Ma és mindennap szálkásan vagy szálkamentesen, ahogyan Ön parancsolja, kaphat volt Onozóné Pusztaszeri (Puzsin) Miklós halászcárdájában Szentháromság-u. 3. Tel.: 21-87. Sült hal, turóscsusza, kitűnő fajborok. Zene.

idén két Nobel-díj kiosztásában fog fontos szerepet játszani.

Amint a jelentés igazolja, Szent-Györgyi Albert jóslata szóról-szóra bekövetkezett. A szegedi Nobel-díjas professzor intézeti dolgozó szobájának falát különben egy érdekes csoportkép díszíti. A kép az októberben rendezett brüsszeli nemzetközi kémiai kongresszus résztvevőiről készült. Köztük van Szent-Györgyi Albert és a kémiai Nobel-díj két nyertese is.

karácsonyra visszatérnek Olaszországba a spanyolországi önkéntesek.

A spanyol frontok

Párisi jelentés szerint a spanyol köztársasági hadak Aragóniában visszafoglalták az előző nap elvesztett állásaikat. A déli szakaszon is sikert értek el.

Ezzel szemben Salamanca azt állítja, hogy a Sabinanigo-szakaszon a milícia támadását visszaverték a felkelők.

Megkezdődött a Földközi tengeri őrszolgálat

London, november 11. A nyoni egyezmény a mai napon lépett életbe. A jegyzékben megállapított Földközi-tengeri őrszolgálat megkezdődött.

Egyetlen tűzharcostól sem szabad megtagadni a magyar állampolgárságot

A tűzharcos-javaslat csütörtöki vitája a képviselőházban

Budapest, november 11. A tűzharcos törvényjavaslat vitája változatlan érdeklődéssel tart. A csütörtöki ülés első szónoka Csikvándy Ernő volt. A magyar katona hősiességéről beszélt és a hadifoglyok mérhetetlen szenvedéseiről. Sokszor jobban szenvedtek a hadifoglyok, nagyobb megpróbáltatásokon mentek keresztül, mint a fronton harcoló katonák. Testileg-lelkileg összetörve jutottak haza. Azzal fejezte be beszédét, hogy a tűzharcos fogalom mellé egyvonalba kell állítani a sokat szenvedett hadifoglyokat.

Esztergyályos János azt hangoztatta beszédében, hogy a háború magyar katonája minden elismerést megérdemelhet. Az egész világ elismeri a magyar katona érdemeit. A magyar képviselőház is elismeri ezt és sajnos, úgy látszik, hogy ezzel az elismeréssel akarja pótolni mindazt, ami hiányzik a tűzharcos javaslatból. A javaslat megközelítőleg sem nyújtja azt, amit a tűzharcosok megérdemelnének. Azzal fejezte be beszédét, minden élő embernek egyetlen törekvése legyen: soha többé háborút.

Tauffer Gábor nem tudta megérteni, hogy az elmúlt tizennyolc esztendő alatt a honvédelmi miniszterek közül senki sem tartotta indokoltnak, hogy a nemzet lerója háláját a front-harcosokkal szemben. Röder honvédelmi minisztert ezért minden dícséret megilleti.

Patacsy Dénes azt kérte, hogy a közszolgálati alkalmazottak előlépéseit a háború befejezéséig visszamenőleg vizsgálják felül és a tűzharcosok előléptetési sérelmeit orvosolják a jövőben ne történhessék előlépés a tűzharcosok hátrányára.

Dulin Jenő hangoztatta, hogy tűzharcosoktól nem lehet megtagadni a magyar állampolgárságot. Konkrét esetekről tud, de nem

egyes személyekről van szó, hanem arról az elvről, hogy aki négy éven keresztül a nemzet védelmében harcolt, az megszerezte azt a jogot egy életre, hogy a magyar hazának elismert tagja lehessen. Nem szabadna előfordulni olyan esetnek, hogy ne adják meg tűzharcosnak az állampolgárságot csak azért, mert az iparügyi miniszter a kisipar kereseti érdekeire való tekintettel ezt nem javasolja. A törvénynek gondoskodni kell arról, hogy aki igazolt háborút járt katona, annak kívánatára magyar állampolgárságát ismerjék el. Ez lenne a leglényegesebb megbecsülése a magyar katonának. A világháborút járt katonák a névmagyarosítás kérdésében is súlyos sérelmeket szenvednek.

Leel-Össy Árpád kérte a minisztert, hogy akinek háborús vitézségi érme van, az minden további feltétel nélkül tűzharcos legyen. Kíméletlen elbánást kér azoknak a front-harcosoknak a számára, akiknek nagyobb adóhátralékuk van.

Balog Gábor megállapította, hogy a javaslat viszonyainkhoz képest szerény és szegényes.

A vitát pénteken folytatják.

Óránként 610.21 kilométer

London, november 11. Dr. Wurster, a bajor repülőgyár főpilótája, ma a nemzetközi léghajózási szövetség bizottsága előtt megjavította a száraz földi repülőgépek nemzetközi sebességi rekordját 610.21 kilométeres óránkénti sebességgel.